

Rapport

Datum: 31 januari 2011

Rapportnummer: 2011/028

Klacht

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Beoordeling

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Conclusie

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Onderzoek

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Bevindingen

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat LNV:

1. hem onvoldoende (actief) heeft geïnformeerd over het verdere verloop van de procedure na inbeslagname door de Algemene Inspectiedienst (AID) van zijn pony. In het bijzonder miste verzoeker (actieve) informatie over de mogelijkheid van een betalingsregeling en hoe hij de oplopende kosten een halt toe kon roepen;
2. onvoldoende heeft gemotiveerd waarom bepaalde kosten qua hoogte in een redelijke verhouding staan tot de uitgevoerde werkzaamheden en/of diensten.

Feiten

Verzoeker was in het bezit van een pony. Op 4 februari 2009 stuurde LNV een vooraankondiging van een bestuursdwangbesluit aan verzoeker, omdat toezichthouders van de Algemene Inspectie Dienst (AID), een dienstonderdeel van LNV, hadden geconstateerd dat de hoeven van de pony al zeer lang niet bekapt waren waardoor de pony fysiek en fysiologisch ongerief ervoer. Verzoeker werd in de mogelijkheid gesteld om een einde aan de overtreding te maken.

LNV stuurde verzoeker op 16 maart 2009 een bestuursdwangbesluit, omdat er volgens LNV nog geen einde was gemaakt aan de geconstateerde overtreding. De pony van verzoeker werd in bewaring genomen.

Verzoeker is op 28 april 2009 tegen het besluit in bezwaar gegaan. In het bezwaarschrift gaf de gemachtigde van verzoeker aan dat hij bepaalde kosten met betrekking tot het bestuursdwangbesluit exorbitant hoog vond. LNV heeft het bezwaarschrift niet-ontvankelijk verklaard, waartegen verzoeker in beroep is gegaan. Op 8 september 2009 deed het College van Beroep voor het Bedrijfsleven (CBB) een uitspraak waarbij het beroep van verzoeker kennelijk ongegrond werd verklaard.

LNV zond vanaf 24 april 2009 tot en met 5 november 2009 diverse brieven aan verzoeker waarin hem de gemaakte kosten voor de uitvoering van het bestuursdwangbesluit en de daarop volgende huisvesting- en verzorgingskosten in rekening werden gebracht. In de brieven vermeldde LNV dat indien verzoeker nog vragen had naar aanleiding van de brieven, hij contact op kon nemen met het LNV-loket. Bij de brieven werd een overzicht van de te verhalen kosten gevoegd, bestaande uit een beschrijving van een kostenpost en een bedrag. Voorts zaten er betalingsvoorwaarden bijgevoegd. In deze correspondentie stond niets vermeld over de mogelijkheid om een betalingsregeling aan te vragen.

Op 6 juli 2009 stuurde verzoeker een schrijven aan LNV. Verzoeker gaf hierin aan dat de in rekening gebrachte kosten de waarde van de pony overstijgen en hij maakte melding van financiële problemen. Verder vroeg verzoeker aan LNV de pony te retourneren, omdat verzoeker een koper had voor de pony. Op deze brief is niet gereageerd door LNV.

Verzoeker stuurde vervolgens op 14 juli 2009 een brief aan LNV, met het verzoek duidelijkheid te verschaffen over de gang van zaken betreffende een eerdere factuur die hij had ontvangen. Op 16 juli 2009 kwam deze brief bij de debiteurenafdeling binnen. Op deze brief is niet gereageerd door LNV.

LNV ontving op 17 augustus 2009 een verzoek tot uitstel van betaling, nadat de gerechtsdeurwaarder een verzoek daartoe van verzoeker van 10 augustus 2009 had doorgestuurd. Naar aanleiding van dit verzoek is er op 19 augustus 2009 telefonisch contact geweest tussen verzoeker en LNV. Er is toen aan verzoeker uitgelegd welke kosten in rekening werden gebracht voor de inbewaringstelling van de pony en wat de standaardprocedure is bij teruggave van in bewaring genomen dieren. Verder is hem uitgelegd wat de procedure is om een betalingsregeling te krijgen, namelijk door een verzoek in te dienen bij de afdeling debiteuren.

Op 7 september 2009 en 29 oktober 2009 stuurde LNV een aanmaning naar verzoeker, omdat de (volledige) betaling van de kosten was uitgebleven.

Op 10 november 2009 stuurde verzoeker opnieuw een brief aan LNV. In deze brief vraagt verzoeker om een betalingsregeling zodat de kosten niet verder oplopen. Verder vraagt verzoeker hoe het gaat met zijn pony, of hij zijn pony nog terugkrijgt en tot wanneer de kosten doorlopen. Ook wil verzoeker een motivering voor bepaalde in rekening gebrachte kosten, omdat verzoeker meent dat bepaalde kosten qua hoogte niet in een redelijke

verhouding staan tot de uitgevoerde werkzaamheden/diensten.

LNV stuurde op 24 november 2009 een reactie op de brief van verzoeker van 10 november 2009. In de brief staat vermeld dat de kosten van de betwiste rekeningen verklaard worden door de bijgevoegde facturen. Mocht verzoeker nog vragen hebben, dan kon verzoeker telefonisch contact opnemen, aldus LNV. LNV heeft in deze brief niet gereageerd op het verzoek om een betalingsregeling.

Op 1 december 2009 stuurde verzoeker een klacht aan de Nationale ombudsman.

LNV is naar aanleiding van het onderzoek van de Nationale ombudsman op

27 april 2010 om tafel gegaan met verzoeker. Verzoeker heeft tijdens het gesprek het paardenpaspoort aangeboden onder de voorwaarde de zaak te sluiten met gesloten beurzen. Dit was voor LNV geen reële optie.

LNV heeft vervolgens verzoeker een schikkingsvoorstel gedaan om niet meer alle kosten in rekening te brengen met betrekking tot de inbeslaggenomen pony. De rekeningen voor taxatie en vervoer zijn gehalveerd en de kosten van bewaring van de pony zijn beperkt tot de tot 6 juli 2009 gemaakte kosten, omdat de communicatie vanaf die datum niet zorgvuldig is geweest. Dit voorstel was onder de voorwaarde dat verzoeker het paardenpaspoort uiterlijk 11 mei 2010 zou opsturen. Verzoeker kon zich niet vinden in het schikkingsvoorstel van LNV en heeft een tegenvoorstel gedaan.

Op 28 mei 2010 heeft verzoeker het paardenpaspoort aan LNV overhandigd. Sinds die datum brengt LNV geen kosten meer in rekening bij verzoeker voor de verzorging van de pony.

LNV verstuurde op 3 juni 2010 een brief aan verzoeker waarin het aangaf niet akkoord te gaan met het voorstel van verzoeker. Er werd door LNV een besluit genomen over het betalen van het resterende bedrag. Dit bedrag kwam overeen met het eerdere schikkingsvoorstel. Verzoeker is hiertegen in bezwaar gegaan. Dit bezwaar is ongegrond verklaard. Verzoeker is hiertegen in beroep gegaan.

Visie LNV

LNV gaf aan dat het verzoekers klacht gegrond acht wat betreft het niet (tijdig) reageren op de brieven van 6 en 16 juli 2009 en het niet tijdig rappelleren bij de AID. Voor het overige acht LNV de klacht ongegrond. Ter onderbouwing werd onder meer het volgende meegedeeld.

Het paardenpaspoort

Zonder het paardenpaspoort kon LNV niet op zoek gaan naar een nieuwe eigenaar en konden de kosten voor bewaring derhalve niet worden gestaakt. LNV geeft aan dat het verzoeker al kort na de inbewaringstelling van de pony verzocht heeft het paardenpaspoort over te dragen, maar dat verzoeker aangaf het paspoort kwijt te zijn.

LNV geeft daarbij aan dat het verzoeker verzocht heeft contact op te nemen met LNV zodra het paspoort weer gevonden was. Kort daarna is er nog telefonisch contact geweest met de vrouw van verzoeker met de vraag of het paspoort al terecht was, maar hier werd niet op gereageerd. Aan het interne verzoek van 16 juli 2009 aan de AID om het paspoort bij verzoeker op te halen, is geen gevolg gegeven. Omstreeks 15 december 2009 is verzoeker nogmaals verzocht om het paardenpaspoort, maar verzoeker weigerde medewerking te verlenen. Daarbij merkt LNV op dat het in dit geval geen wettelijke bevoegdheid had om het paspoort zonder medewerking van verzoeker op te halen.

Informatieverstrekking

Met betrekking tot de informatieverstrekking merkt LNV op dat verzoeker mondeling geïnformeerd is over het verdere verloop van de procedure bij de inbewaringneming van de pony. Ook is verzoeker geïnformeerd over de procedure bij het besluit tot oplegging van de last onder dwangsom. In dat besluit staat vermeld dat de kosten van de bestuursdwang op grond van de wet op hem verhaald zullen worden en dat hij bezwaar kon maken en eventueel een voorlopige voorziening kon vragen. Voorts is verzoeker er in het besluit op gewezen dat hij voor verdere informatie telefonisch of per e-mail contact kon opnemen met LNV. Tevens is verzoeker bij de diverse facturen erop gewezen dat hij voor nadere informatie contact kon opnemen met LNV.

Ook is verzoeker tijdens het telefoongesprek van 19 augustus 2009 uitgelegd welke kosten in rekening werden gebracht en wat de standaard werkwijze is bij teruggave van in bewaring genomen dieren. Verzoeker is volgens LNV gewezen op het feit dat uitstel van betaling niet mogelijk was, maar dat hij wel een betalingsregeling kon treffen en op welke wijze hij een verzoek daartoe kon indienen. In dit gesprek heeft een medewerker van LNV tevens gemotiveerd aangegeven wat de mogelijkheden voor verzoeker waren om de oplopende kosten een halt toe te roepen.

Het is LNV niet gebleken uit het dossier dat verzoeker meerdere keren telefonisch contact heeft opgenomen. Volgens LNV betrof het eerste contact van verzoeker een brief waarin namens hem bezwaar werd ingediend. Verder is er op 19 augustus 2009 telefonisch contact geweest.

Ook heeft verzoeker verder niet zelf actief geïnformeerd naar de hoogte van de aan de bestuursdwang verbonden kosten, wat wel van hem had mogen verwacht, aldus het CBB in zijn uitspraak van 8 september 2009.

Kosten

LNV geeft met betrekking tot de verhaalde kosten aan dat verzoeker de kosten verbonden aan de toepassing van bestuursdwang verschuldigd is op grond van de wet, tenzij de kosten redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoren te komen. In dit specifieke geval waren er kosten gemaakt voor medische verzorging, beslag, transport en taxatie- en bewaring. LNV meent dat het deze kosten redelijkerwijs heeft mogen maken. Daarbij geeft LNV aan dat de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren uitgaat van de intrinsieke waarde van dieren als zodanig en dat de toepassing van bestuursdwang dan ook gericht was op het algemeen belang van dierenwelzijn en niet op de veiligstelling van de bedrijfseconomische waarde van de pony. Het is LNV niet gebleken dat de opgevoerde kosten redelijkerwijze niet aan verzoeker ten laste behoren te komen. Bovendien geeft LNV aan dat het in het algemeen toelaatbaar is dat de kosten van bestuursdwang hoger zijn dan indien dezelfde werkzaamheden buiten het kader van bestuursdwang zouden zijn verricht.

Visie verzoeker

Verzoeker geeft aan dat medewerkers van LNV door enkele onvolkomenheden al een paar keer eerder bij hem zijn geweest vóór de feitelijke inbewaringstelling van de pony. Verzoeker heeft zeer sterk het gevoel dat LNV hem een hak wilde zetten. Verzoeker begrijpt namelijk niet waarom er niet eerder is ingegrepen door LNV als de huisvesting of de verzorging van de pony niet goed was. Bovendien geeft verzoeker aan dat zijn pony is meegenomen zonder dat aan hem verteld is dat de pony in bewaring zou worden genomen. Hem is verteld dat ze met de pony naar de dierenarts gingen om foto's te maken. Daarbij legt verzoeker nog uit dat de hoeven weliswaar te lang waren, maar dat de pony geen fysiologisch of fysiek ongerief ervoer en ook geen chronische stress ervoer. De hoeven van de pony groeiden ook extreem hard door een ongeval in het verleden.

Verzoeker heeft bij de feitelijke inbewaringneming van de pony gevraagd aan een medewerker van LNV of hij nog iets nodig had, daarbij doelend op het paardenpaspoort. Verzoeker kreeg hierop mondeling te horen dat zij overal voor zouden zorgen en dat verzoeker zich er niet mee moest bemoeien. De eerstvolgende keer dat LNV contact heeft opgenomen was in de maand mei 2009. Zijn vrouw was thuis en LNV kwam vragen om afstand te doen van de pony en tevens de papieren mee te nemen. Zijn vrouw wilde het eerst met hem bespreken. LNV heeft dat opgemerkt als niet meewerken, maar niemand van LNV heeft nadien nog contact met verzoeker over deze kwestie opgenomen. Wel is verzoeker benaderd door een instantie die de paardenpaspoorten beheert met het verzoek of verzoeker toestemming gaf een kopie te geven. Verzoeker heeft hierop aangegeven dat ze het originele document bij hem moeten halen.

Dat het paardenpaspoort kwijt zou zijn en dat LNV hem gevraagd zou hebben contact met hen op te nemen als hij het paardenpaspoort vond, is volgens verzoeker niet juist. Het

paardenpaspoort ligt immers altijd op dezelfde plek. Verzoeker weet ook niets van telefonisch contact. Verzoeker geeft aan dat als LNV direct bij het meevoeren van de pony om het paardenpaspoort had gevraagd, hij het gewoon had meegegeven. Op 15 december 2009 is er volgens verzoeker geen medewerker van LNV langs geweest en is er geen telefonisch contact gezocht met hem.

Verder is verzoeker van mening dat hij pas erg laat na het ontvangen van het besluit een factuur kreeg van LNV waarin de kosten vermeld stonden. Hij meent dat hij hierdoor niet meer tijdig bezwaar kon maken. Verzoeker geeft aan dat hij na de ontvangst van de factuur van 24 april 2009, twee maal telefonisch contact gehad heeft met LNV. Tot tweemaal toe is verzoeker telefonisch verteld dat zij niets konden doen, dat dit de normale procedure is en dat hij een goede jurist moest zoeken. Hierop heeft hij een gemachtigde in de arm genomen. Die heeft namens hem bezwaar ingediend en verder hierover met LNV gecorrespondeerd. Verzoeker bevestigt dat hij op 19 augustus 2009 is gebeld en dat hem is uitgelegd wat de verdere procedure was en hoe hij een betalingsregeling kon aanvragen.

Beoordeling

1. Ten aanzien van het eerste klachtonderdeel

Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat overheidsinstanties burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Dit geldt temeer als er grote (financiële) belangen van een burger in het geding zijn.

Verzoeker is van mening dat LNV hem onvoldoende (actief) heeft geïnformeerd over het verdere verloop van de procedure na inbeslagname door de AID van zijn pony. In het bijzonder miste verzoeker (actieve) informatie over de mogelijkheid van een betalingsregeling en hoe hij de oplopende kosten een halt toe kon roepen.

LNV is daarentegen van mening dat verzoeker op diverse momenten in de procedure mondeling en schriftelijk geïnformeerd is over de procedure en geeft daarbij aan dat verzoeker meerdere malen geweest is op een telefoonnummer wat hij kon bellen voor meer informatie.

De Nationale ombudsman kan niet precies vaststellen wat er mondeling voor informatie is gegeven aan verzoeker over de procedure. Wel erkent LNV niet te hebben gereageerd op de brieven van verzoeker van 6 en 14 juli 2009. Het enkele feit dat verzoeker geen reactie heeft gekregen op zijn brieven maakt al dat verzoeker onvoldoende geïnformeerd is. Mede omdat LNV heeft nagelaten te reageren op deze brieven van verzoeker, brengt LNV niet langer alle kosten meer in rekening bij verzoeker, waarmee LNV tegemoet komt aan verzoeker.

De Nationale ombudsman is verder van oordeel dat een dergelijke procedure dermate grote gevolgen voor een burger heeft, dat er meer verwacht mag worden aan schriftelijke informatieverstrekking vanuit LNV dan enkel een verwijzing naar een telefoonnummer. Een tekenend voorbeeld van het gebrek aan actieve informatieverstrekking, is dat LNV nergens schriftelijk heeft opgemerkt dat verzoeker in aanmerking kan komen voor een betalingsregeling en wat de procedure daarvoor is. Bovendien constateert de Nationale ombudsman dat LNV niet heeft gereageerd op het verzoek om een betalingsregeling van 10 november 2009. Dit terwijl een spoedige reactie voor verzoeker essentieel was nu verzoeker al eerder had aangegeven dat hij financiële problemen had.

Bovengenoemde leidt er toe dat de Nationale ombudsman van oordeel is dat LNV op dit onderdeel heeft gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is daarom op dit onderdeel niet behoorlijk.

2. Ten aanzien van het tweede klachtonderdeel

Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van overheidsinstanties feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering.

Verzoeker is van mening dat LNV onvoldoende heeft gemotiveerd waarom bepaalde kosten qua hoogte in een redelijke verhouding staan tot de uitgevoerde werkzaamheden en/of diensten.

LNV is daarentegen van mening dat het deze kosten redelijkerwijs heeft mogen maken en dat het LNV niet is gebleken dat de opgevoerde kosten redelijkerwijze niet aan verzoeker ten laste behoren te komen. Bovendien geeft LNV aan dat het in het algemeen toelaatbaar is dat de kosten van bestuursdwang hoger zijn dan indien dezelfde werkzaamheden buiten het kader van bestuursdwang zouden zijn verricht.

De Nationale ombudsman stelt voorop dat hij geen uitspraak kan doen over de redelijkheid van de hoogte van de kosten. Dit kan immers thans ter toetsing worden voorgelegd aan de rechter. De Nationale ombudsman kan daarentegen wel een oordeel geven over de motivering die op de vraag van verzoeker is gegeven over de redelijkheid van de hoogte van bepaalde kosten. De Nationale ombudsman is van oordeel dat LNV heeft nagelaten voldoende te motiveren waarom bepaalde kosten qua hoogte in een redelijke verhouding staan tot de uitgevoerde werkzaamheden en/of diensten. Het overleggen van rekeningen toen verzoeker vroeg om uitleg is onvoldoende motivering daarvoor. Dat LNV aangeeft dat het in het algemeen toelaatbaar is dat de kosten van bestuursdwang hoger uitvallen dan kosten voor werkzaamheden en/of diensten buiten het bestuursdwang, doet daar niets aan af.

Bovengenoemde leidt er toe dat de Nationale ombudsman van oordeel is dat LNV op dit onderdeel heeft gehandeld in strijd met het motiveringsvereiste.

De onderzochte gedraging is daarom ook op dit onderdeel niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedragingen van LNV is gegrond:

Ten aanzien van het informeren van verzoeker over het verloop van de procedure, wegens schending van het vereiste van adequate en actieve informatieverstrekking.

Ten aanzien van het motiveren van de redelijkheid van de hoogte van de kosten, wegens schending van het motiveringsvereiste.

Instemming

De Nationale ombudsman heeft met instemming kennisgenomen van het feit dat LNV niet langer alle kosten in rekening brengt bij verzoeker, mede omdat LNV heeft nagelaten te reageren op enkele brieven van verzoeker.

DE NATIONALE OMBUDSMAN,

Onderzoek

Op 1 december 2009 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift betreffende een klacht over een gedraging van LNV. Hierop heeft een medewerkster van Bureau Nationale ombudsman per e-mail contact opgenomen met LNV met het verzoek om te reageren op de klacht van verzoeker.

Verzoeker kon zich niet verenigen met de daarop volgende reactie. Naar deze gedraging werd een nader onderzoek ingesteld. In het kader van het onderzoek werd de minister van LNV verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werden haar een aantal vragen gesteld. Verzoeker kreeg de gelegenheid hierop te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Het Ministerie van EL&I deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen/aan te vullen.

Informatieoverzicht

verzoekschrift van verzoeker met bijbehorende bijlagen en zijn vervolgcorrespondentie;

standpunt van LNV bij brief van 27 mei 2010 met bijbehorende bijlagen;

reactie van verzoeker van 7 augustus 2010.

Achtergrond

1. Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Artikel 5:25

"1. De toepassing van bestuursdwang geschiedt op kosten van de overtreder, tenzij deze kosten redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoren te komen.

2. De last vermeldt in hoeverre de kosten van bestuursdwang ten laste van de overtreder zullen worden gebracht.

3. Tot de kosten van bestuursdwang behoren de kosten van voorbereiding van bestuursdwang, voor zover deze zijn gemaakt na het verstrijken van de termijn waarbinnen de last had moeten worden uitgevoerd.

4. De kosten van voorbereiding van bestuursdwang zijn ook verschuldigd, voor zover als gevolg van het alsnog uitvoeren van de last geen bestuursdwang is toegepast.

5. Tot de kosten van bestuursdwang behoren tevens de kosten van vergoeding van schade ingevolge artikel 5:27, zesde lid.

6. Het bestuursorgaan stelt de hoogte van de verschuldigde kosten vast."

Achtergrond

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.